

ชุดทดสอบดัชโคนโดยระบบดิจิตอล

Digital Dutch Cone Test

(งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2547)

ผศ. ผ่าพงศ์ นิจันทร์พันธ์ศรี¹ และ ประชุม คำพุฒ

บทคัดย่อ:

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประดิษฐ์คิดค้น อุปกรณ์ชุดทดสอบดัชโคนโดยระบบดิจิตอล โดยใช้ วัสดุที่ผลิตและจำหน่ายภายในประเทศไทย สำหรับใช้ในการเรียนการสอนของนักศึกษาภาควิชาศวกรรมโยธา คณะศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ให้มีความรู้ความเข้าใจในการทดสอบหาค่ากำลังของดินในสนามแบบดัชโคน ผลการวิจัยพบว่าสามารถนำชุดทดสอบดัชโคนโดยระบบดิจิตอลไปใช้งานได้จริงและปัจจุบันได้ติดตั้งไว้ที่ห้องปฏิบัติ การทดลองปฐพีกลศาสตร์ ภาควิชาศวกรรมโยธา คำสำคัญ: ดัชโคน, ดิจิตอล, ชุดทดสอบ

1. บทนำ

อุปกรณ์ทดสอบหาค่ากำลังของดินในสนาม ปัจจุบัน มีอยู่หลายแบบ เช่น แบบกดด้วยมือ, แบบหมุนด้วยมือ, แบบกดด้วยไฮดรอลิก ส่วนใหญ่จะเป็นแบบใช้อ่านค่าแรงกดจากเกจวัด และวนไปคำนวณหาค่า มีลักษณะการทดสอบคล้ายกับการทดสอบเสาเข็ม ผลการทดสอบจะได้ค่า Cone Resistance ที่สามารถนำไปคำนวณค่าหัวหนักบรรทุกดิน (End Bearing) ของเสาเข็มและค่าแรงฟืดเฉพาะจุด (Local Friction) สำหรับไปคำนวณค่าเสียดทาน (Shaft Friction)

ด้วยทางคณะศวกรรมศาสตร์ มีเครื่องมือ อุปกรณ์ทดสอบกำลังของดินในสนามแบบ Dutch Cone ตามหมายเลขอรุ้งที่เลขที่ วท.31 041-210/1-4 ซึ่งเป็นแบบใช้เครื่องไฮดรอลิก อ่านค่าแรงจากเกจวัด ทางผู้ประดิษฐ์จึงคิดว่าจะนำมาพัฒนาโดย

ใช้อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วย เพื่อให้การทดสอบมีความสะดวก รวดเร็วและแม่นยำขึ้น และการพัฒนาอุปกรณ์ทดสอบขึ้นเองโดยภาคฯ ที่รับผิดชอบการเรียนการสอน เพื่อใช้สำหรับการฝึกทักษะในภาคปฏิบัติให้กับ นักศึกษา ชั้นภาคฯ เท่านั้นจะไม่ใช้ ทางภาคฯ มีศักยภาพ มีแหล่งความรู้ บุคลากร และเครื่องมือที่สามารถวิจัย คิดค้น สร้างและพัฒนาอุปกรณ์ทดสอบดังกล่าวขึ้นมาได้

การคิดค้นอุปกรณ์ทดสอบหาค่ากำลังของดินโดยใช้หัวกรวยแบบไฟฟ้า และอ่านค่าด้วยระบบดิจิตอล ซึ่งใช้วัสดุอุปกรณ์ในประเทศไทยเป็นหลัก เพื่อช่วยประหยัดงบประมาณของภาครัฐ และยังเป็นการพัฒนาอุปกรณ์ใหม่ๆ เพื่อให้การวิจัยและพัฒนามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ต่อไป

2. ขั้นตอนการประดิษฐ์คิดค้น

- 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ
- 2.2 ออกแบบและเขียนแบบส่วนประกอบ
- 2.3 จัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ ดังรายการต่อไปนี้
  - 1) หัวกรวยไฟฟ้าขนาดพื้นที่หน้าตัด 10 ตร.ซม. จำนวน 1 ชิ้น
  - 2) ห่อเหล็กกันน้ำดินขนาด Ø ภายนอก 36 มม. ภายใน 17 มม. ยาว 1 ม. มีเกลียวต่อหัวท้าย จำนวน 5 ห่อ
  - 3) ประแจจับท่อแบบคอม้า จำนวน 4 ตัว
  - 4) เครื่องอ่านระบบดิจิตอล จากราบกว้าง 3.8 ซม. ยาว 12.5 ซม. ขนาดตัวอักษรสูง 2.5 ซม. จำนวน 1 เครื่อง
  - 5) โหลดเซล 500 Kg จำนวน 1 ตัว

¹ อาจารย์ ประจำ ภาควิชาศวกรรมโยธา คณะศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โทร/โทรสาร: (02)549-3412 E-mail: choomy_gtc@hotmail.com

- 6) โหลดเซล 5,000 Kg จำนวน 1 ตัว
- 7) สายไฟสัญญาณสำหรับต่อโหลดเซล ลงหลุมเจาะยาว 30 ม. หัวด้านหนึ่งมีปลอกและเกลียวสำหรับต่อ กับโหลดเซล อีกด้านหนึ่ง เป็นพล็อตชนิด 9 พินช์ สำหรับต่อเข้ากับเครื่องอ่านระบบดิจิตอล จำนวน 1 เส้น

2.4 ดำเนินการสร้างชุดทดสอบด้วยระบบดิจิตอล

- 2.5 ประเมินผลการประดิษฐ์คิดค้นโดยการทดสอบจริง
- 2.6 สรุปผลงานวิจัยและจัดพิมพ์รายงาน

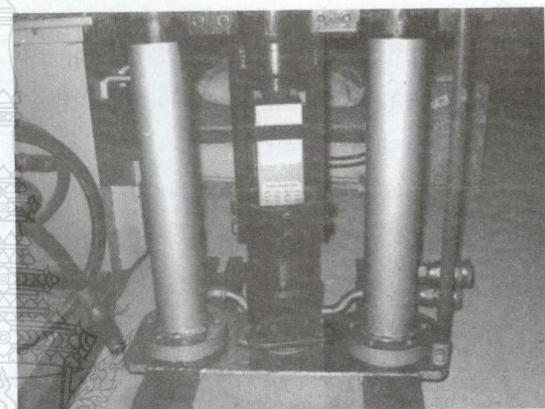
3. ผลการวิจัย

ได้ชุดทดสอบด้วยโคนโดยระบบดิจิตอล ซึ่งมีลักษณะการทำงานแบบกดหัวกรวยลงไปในชั้นดิน โดยไม่ต้องใช้ก้านกด ใช้กดผ่านหัวเหล็กที่มีรูภายใน ใช้เป็นทางลอดสายไฟฟ้า ต่อเข้ากับโหลดเซล (Load Cell) ขนาด 500 กก. ใช้กับการเจาะดินแบบบันได ขนาด 5,000 กก. ใช้กับการเจาะดินที่ระยะความลึกมาก ๆ ซึ่งโหลดเซลนี้จะเป็นตัวแปลงสัญญาณไปที่เครื่องอ่านค่าระบบดิจิตอลอุปกรณ์เป็นตัวเลขได้ทันที และมีสายอีกเส้นต่อไปที่คอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมประมวลผลอุปกรณ์เป็นกราฟได้

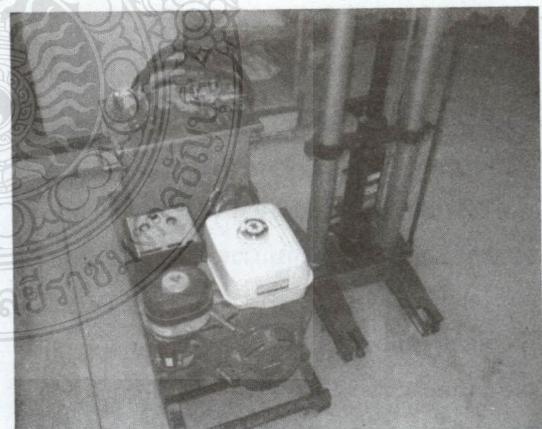
หลังจากที่ได้สร้างชุดทดสอบด้วยโคนโดยระบบดิจิตอลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการทดสอบการทำกำลังของดินในสนามที่ภาควิชาวิศวกรรมโยธา โดยการนำชุดทดสอบด้วยโคนไปวางบนพื้นดินที่ต้องการกดหาค่าการรับกำลังของดิน และทำการเปิดเครื่องทดสอบ ก้านเหล็กจะค่อย ๆ กดลงไปในดินอย่างช้าๆ โดยมีโหลดเซลเป็นตัวแปลงค่าที่ได้ไปที่เครื่องอ่านดิจิตอล ซึ่งจะแสดงผลอุปกรณ์เป็นตัวเลขของระยะความลึกที่ก้านเหล็กกดลงไปในดิน กับค่ากำลังของดิน และยังสามารถแสดงผลผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ได้อีกด้วย โดยที่จะต้องมีการลงโปรแกรมการคำนวณและพล็อตกราฟไว้ในคอมพิวเตอร์ก่อน และโปรแกรมจะคำนวณผลที่ได้ออกมาในรูปแบบของกราฟ ซึ่งเราสามารถปรับรีนข้อมูลทั้งหมดลงบนแผ่นกระดาษอุปกรณ์ใช้งานได้ทันที

มีปัญหาที่เกิดขึ้นเล็กน้อยคือก้านเหล็กที่กดลงไปในดินเกิดการงอ และมีความยาวของก้านเหล็กหลังจากที่เลิกใช้งานแล้วยาวมากเกินไป จึงได้ทำการแก้ไขปรับปรุงใหม่จนใช้งานได้ดี

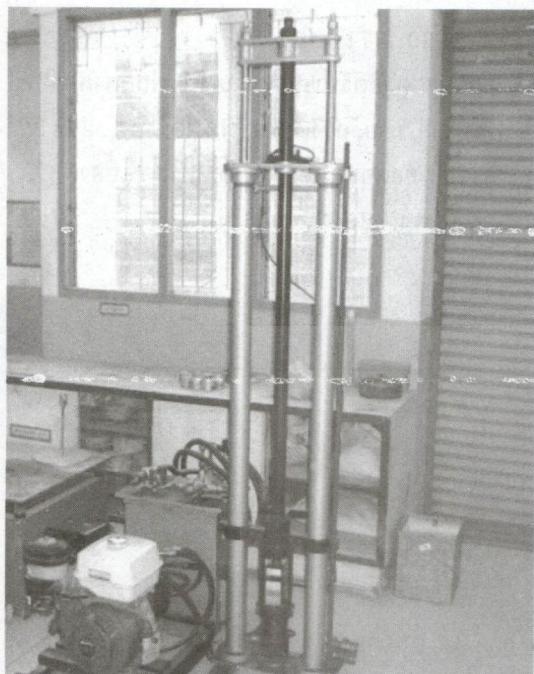
รูปชุดทดสอบด้วยโคนโดยระบบดิจิตอลแสดงดังด้านล่างต่อไปนี้

รูปที่ 1 การติดตั้งโหลดเซล

รูปที่ 2 เครื่องบีบอัดไ媳ดรอลิค

รูปที่ 3 ชุดทดสอบดัชนีคอน

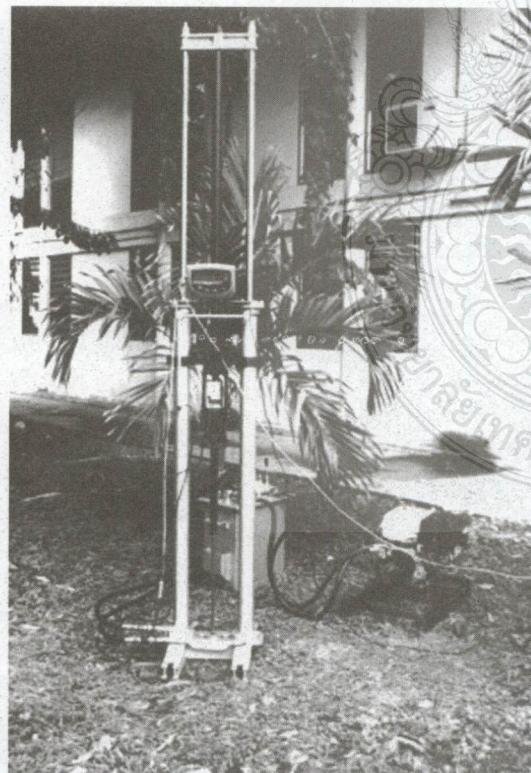
รูปที่ 5 การแสดงผลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

4. สรุปผลการทดสอบ

จากการดำเนินการทดสอบชุดทดสอบดัชนีคอนโดยระบบดิจิตอลที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นมาแล้วนั้น ได้ผลลอกมาเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก และสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ทุกประการ สามารถนำไปใช้งานได้จริง และจะนำไปใช้ประโยชน์ในการฝึกปฏิบัติการทดสอบปูนพื้นศาสตร์ ของนักศึกษาภายในภาควิชาวิศวกรรมโยธาต่อไป และพร้อมสำหรับการให้บริการแก่หน่วยภายนอกได้อีกด้วย

5. กิจกรรมประจำ

ขอขอบคุณ ภาควิชาวิศวกรรมโยธา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานวิจัย และ ขอขอบคุณ คุณชลดา เมมราตรี และ น้องพอล่า เทเลอร์ ที่ช่วยเป็นกำลังใจในการทำงาน ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอบคุณ พิเศษ คุณสิริกัญญา ปัญญาดี ที่ช่วยเหลือการดำเนินงานในทุกๆ ด้าน และให้คำปรึกษาที่ดีในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้

รูปที่ 4 ชุดทดสอบดัชนีคอนโดยระบบดิจิตอลในสนาม

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] มนเทียร กังศีเทียม, “กลศาสตร์ของдинด้านวิศวกรรม”, บริษัทอมรินทร์พรินติ้ง แอนด์ พับลิชิ่ง จำกัด (มหาชน), กรุงเทพฯ, พิมพ์ครั้งที่ 7, 2539, 371 หน้า.
- [2] สถาพร คุวิจิตรjaru, “ทดลองปฐพีกลศาสตร์”, ไลบรารี นาย, กรุงเทพฯ, พิมพ์ครั้งที่ 1, 2541.
- [3] สำราญ ยอดอุปัมก, “ปฐพีกลศาสตร์เบื้องต้น”, กรุงเทพฯ, 2527, 296 หน้า.

